

1.2.2011

A7-0009/ 001-001

PREDLOGI SPREMEMB 001-001

vlagatelj: Odbor za razvoj

Priporočilo za drugo obravnavo

Charles Goerens

Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja

A7-0009/2011

Stališče Sveta (16447/1/2010 – C7-0424/2010 – 2010/0059(COD))

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA

k stališču Sveta iz prve obravnave*

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 1905/2006 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti njenega člena 209(1),

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

ob upoštevanju naslednjega:

* Spremembe: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2010 (še ni objavljeno v uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 10. decembra 2010 (še ni objavljeno v uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

- (1) Cilj razvojne politike Unije je zmanjšanje in, dolgoročno, izkoreninjenje revščine.
- (2) Unija je kot članica Svetovne trgovinske organizacije (STO) zavezana, da trgovino vključi v razvojne strategije ter da podpira mednarodno trgovino z namenom pospeševanja razvoja in zmanjševanja in, dolgoročno, izkoreninjenja revščine po vsem svetu.
- (3) Unija skupino afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP) podpira pri njihovih prizadevanjih za zmanjševanje revščine ter trajnostni gospodarski in socialni razvoj, priznava pa tudi velik pomen njihovih sektorjev osnovnih proizvodov.
- (4) Unija je zavezana, da za zagotavljanje trajnostnega razvoja podpira tekoče in postopno vključevanje držav v razvoj v svetovno gospodarstvo. Države AKP, ki so glavne izvoznice banan, bi lahko naletele na težave glede na spremembe v trgovinskih ureditvah, zlasti liberalizacije tarife za državo z največjimi ugodnostmi (MFN), v okviru STO ter dvostranskih in regionalnih sporazumov, sklenjenih ali v postopku sklenitve med Unijo in državami Latinske Amerike. Zato bi bilo treba Uredbi (ES) št. 1905/2006¹ dodati program spremljevalnih ukrepov glede banan iz držav AKP (v nadaljnjem besedilu: program).
- (5) Cilj ukrepov finančne pomoči, ki jih je treba sprejeti v okviru programa, bi moral biti izboljšanje življenjskih standardov in življenjskih razmer ljudi na območjih, kjer se pridelujejo banane in kjer ljudje živijo od verige ustvarjanja vrednosti v sektorju banan, zlasti malih kmetov in malih subjektov, kakor tudi zagotavljati spoštovanje delovnih standardov in standardov za varnost in zdravje pri delu ter okoljskih standardov, zlasti tistih glede uporabe pesticidov in izpostavljenosti pesticidom. Ukrepi bi morali **zato** podpirati prilagajanje, po potrebi pa tudi **vkjučevati** reorganizacijo območij, ki so odvisna od izvoza banan, s sektorjem prilagojeno proračunsko podporo ali s specifičnimi intervencijami glede na projekte. Ukrepi bi morali biti usmerjeni v zagotavljanje politik socialne prožnosti, gospodarske diverzifikacije ali naložb za izboljšanje konkurenčnosti, kjer je to ustrezno, hkrati pa je treba upoštevati rezultate in izkušnje, pridobljene s posebnim sistemom pomoči za tradicionalne dobavitelje banan iz držav AKP, vzpostavljenim v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2686/94² ter s posebnim okvirom pomoči (SFA) za tradicionalne dobavitelje banan iz držav AKP, vzpostavljenim v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 856/1999³ in Uredbo Komisije (ES) št. 1609/1999⁴. Unija priznava pomen spodbujanja pravičnejše porazdelitve dohodkov od banan.
- (6) Program bi moral spremljati postopek prilagajanja v državah AKP, ki so v zadnjih letih v Unijo izvozile pomembne količine banan in na katere bo vplivala liberalizacija v okviru Ženevskega sporazuma o trgovini z bananami⁵ in dvostranski ali regionalni sporazumi, sklenjeni ali v postopku sklenitve med Unijo in državami Latinske Amerike. Program temelji na poročilu o SFA za tradicionalne dobavitelje banan iz držav AKP. Program je v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije v okviru STO in je namenjen prestrukturiranju ter izboljšanju konkurenčnosti, iz česar izhaja njegov začasni značaj, trajal naj bi namreč štiri leta (2010–2013).

¹ UL L 378, 27.12.2006, str. 41.

² UL L 286, 5.11.1994, str. 1.

³ UL L 108, 27.4.1999, str. 2.

⁴ UL L 190, 23.7.1999, str. 14.

⁵ UL L 141, 9.6.2010, str. 3.

- (7) Sklepi sporočila Komisije z dne 17. marca 2010 z naslovom "Dvoletno poročilo o posebnem okviru pomoči tradicionalnim dobaviteljem banan iz držav AKP" kažejo, da so pretekli programi pomoči pomembno prispevali k doseganju boljše sposobnosti za uspešno diverzifikacijo gospodarstva, čeprav celotnega učinka ni mogoče količinsko opredeliti, in da trajnost izvoza banan iz držav AKP ostaja negotova.
- (8) Komisija je opravila oceno programa SFA, vendar ni opravila ocene učinka spremljevalnih ukrepov glede banan.
- (9) Komisija bi morala zagotoviti učinkovito usklajevanje programa z regionalnimi in nacionalnimi *okvirnimi* programi, ki se izvajajo v državah upravičenkah, zlasti v zvezi z uresničevanjem gospodarskih, kmetijskih, socialnih in okoljskih ciljev.
- (10) Skoraj 2 % svetovne trgovine z bananami ima potrdilo organizacij proizvajalcev pravične trgovine. Minimalne cene pravične trgovine so določene na podlagi izračuna "trajnostnih stroškov proizvodnje", določenih po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi, da bi vključili stroške izpolnjevanja dostojnih družbenih in okoljskih standardov ter ustvarili primeren dobiček, ki proizvajalcem omogoča dolgoročno zagotavljanje preživljanja.
- (11) Da bi preprečili izkoriščanje lokalnih delavcev, bi morali akterji v proizvodni verigi sektorja banan doseči sporazum o pravični razdelitvi prihodkov, ustvarjenih v sektorju.
- (11a) Komisija bi bilo treba pooblastiti, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme delegirane akte v zvezi z geografskimi strateškimi dokumenti, večletnimi okvirnimi programi in strateškimi dokumenti za tematske programe in spremljevalne ukrepe, saj ti dokumenti dopolnjujejo Uredbo (ES) št. 1905/2006 in se splošno uporabljajo. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezno posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov.***
- (12) Uredbo (ES) št. 1905/2006 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1905/2006 se spremeni:

- (1) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 4
Izvajanje pomoči Unije

Pomoč Unije se v skladu s splošnim namenom in področjem uporabe, cilji in splošnimi načeli te uredbe izvaja v okviru geografskih in tematskih programov iz členov 5 do 16 in programov iz členov 17 in 17a.";

- (2) vstavi se naslednji člen:

"Člen 17a
Države AKP, ki so vodilne dobaviteljice banan

1. Države AKP, dobaviteljice banan, iz Priloge IIIa so upravičene do spremljevalnih ukrepov glede banan. Cilj pomoči Unije tem državam je podpora procesu njihovega prilagajanja liberalizaciji trga Unije za banane v okviru STO. Pomoč Unije se uporablja zlasti za boj proti revščini z izboljševanjem življenjskih standardov in razmer kmetov, zadevnih oseb in, kjer je ustrezno, malih subjektov, vključno s spoštovanjem delovnih in varnostnih standardov, kakor tudi okoljskih standardov, vključno glede uporabe pesticidov in izpostavljenosti pesticidom. V okviru pomoči Unije se upoštevajo politike in strategije prilagajanja držav ter njihovo regionalno okolje (v smislu bližine najbolj oddaljenih regij Unije ter čezmorskih držav in ozemelj), posebna pozornost pa je namenjena naslednjim področjem sodelovanja:
 - (a) izboljšanju konkurenčnosti sektorja izvoza banan, kadar je to trajnostni proces, ob upoštevanju položaja različnih interesnih skupin v verigi;
 - (b) spodbujanju diverzifikacije gospodarstva na območjih, ki so odvisna od banan, kadar je takšna strategija izvedljiva;
 - (c) spopadanju s širšimi posledicami, ki jih povzroča proces prilagajanja, po možnosti, vendar ne izključno povezanimi s službami za zaposlovanje in socialno varstvo, rabo zemljišč in obnovo okolja ter makroekonomsko stabilnostjo.
2. Komisija v okviru zneska iz Priloge IV določi najvišji razpoložljivi znesek, ki bo na voljo vsaki državi AKP, dobaviteljici banan, iz odstavka 1 tega člena na podlagi naslednjih objektivnih in ponderiranih kazalnikov:
 - (a) trgovina z bananami z Unijo;
 - (b) pomen izvoza banan za gospodarstvo zadevne države AKP in stopnja razvoja države.

Določitev meril za dodeljevanje temelji na reprezentativnih podatkih iz obdobja pred letom 2010, ki ni daljše od petih let, ter na študiji Komisije o oceni učinka sporazuma, doseženega v okviru STO, ter dvostranskih ali regionalnih sporazumov, sklenjenih ali v postopku sklenitve med Unijo ter državami Latinske Amerike, ki so vodilne izvoznice banan, na države AKP.

3. Komisija sprejme večletne podporne strategije po analogiji s členom 19 in v skladu s členom 21. Zagotovi, da te strategije dopolnjujejo geografske strateške dokumente zadevnih držav in začasni značaj teh spremljevalnih ukrepov glede banan.

Večletne podporne strategije za spremljevalne ukrepe glede banan vključujejo:

- (a) posodobljen okoljski profil, ki posebno pozornost namenja sektorju banan države in se med drugim osredotoča na pesticide;
- (b) informacije o dosežkih preteklih programov pomoči za banane;
- (c) kazalnike za oceno napredka glede na pogoje izplačevanja, če se kot oblika financiranja izbere proračunska podpora;
- (d) pričakovane rezultate pomoči;

- (e) časovni razpored podpornih dejavnosti in pričakovanih izplačil za vsako državo prejemnico;
- (f) načine doseganja in spremljanja napredka pri spoštovanju mednarodno dogovorjenih delovnih standardov Mednarodne organizacije dela ter ustreznih konvencij na področju varnosti in zdravja pri delu ter ustreznih mednarodno dogovorjenih temeljnih okoljskih standardov;

Do 18 mesecev pred iztekom veljavnosti se izvede ocena programa spremljevalnih ukrepov glede banan in napredka zadevnih držav, ki vključuje priporočila glede morebitnih ukrepov, ki naj se sprejme, in vrste teh ukrepov.";

- (3) člen 21 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 21

Sprejetje strateških dokumentov in večletnih okvirnih programov

Strateške dokumente in večletne okvirne programe iz členov 19 in 20 ter njihove morebitne preglede, navedene v členu 19(2) in členu 20(1), kakor tudi spremljevalne ukrepe iz členov 17 in 17a sprejme Komisija z *delegiranimi akti* v skladu s **členom 35, ob upoštevanju pogojev, določenih v členih 35a in 35b.**";

- (3a) člen 22(3) se nadomesti z naslednjim:

"3. Letne programe ukrepov sprejme Komisija ob upoštevanju mnenj Evropskega parlamenta in Sveta.";

- (3b) v členu 23 se odstavka 3 in 4 nadomestita z naslednjim:

"3. Kadar stroški takšnih ukrepov presežejo 10 milijonov EUR, jih Komisija sprejme ob upoštevanju mnenj Evropskega parlamenta in Sveta. Če so stroški posebnih ukrepov manjši kot 10 milijonov EUR, Komisija v roku enega meseca po sprejetju sklepa Evropski parlament in Svet obvesti o ukrepih.

4. Spremembe posebnih ukrepov, kot so tehnične prilagoditve, podaljšanje obdobja izvajanja, prerazporeditev sredstev znotraj predvidenega proračuna ali zvišanje oz. znižanje proračuna za manj kot 20 % začetnega proračuna, če takšne spremembe ne vplivajo na začetne cilje, določene v sklepu Komisije, se v roku enega meseca sporočijo Evropskemu parlamentu in Svetu.";

- (4) člen 25(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Pomoč Unije se načeloma ne uporablja za plačilo davkov, carin ali prispevkov v državah upravičenkah.";

- (5) člen 29(1) se nadomesti z naslednjim:

1. "Proračunske obveznosti se izvajajo na podlagi sklepov, ki jih Komisija sprejme v skladu s členi 17a(3), 22(1), 23(1) in 26(1).";

- (6) v členu 31(1) se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

"Postopkov dodeljevanja javnih naročil ali pogodb o donacijah, financiranih v okviru tematskega programa, kakor je določen v členih 11 do 16, ter programih iz členov 17 in 17a se lahko poleg fizičnih ali pravnih oseb, ki so že upravičene na podlagi tematskega programa ali programov iz členov 17 in 17a, udeležijo vse fizične osebe, ki so državljani držav v razvoju, kakor so opredeljene s strani OECD/DAC in v Prilogi II, ali pravne osebe s sedežem v teh državah. Komisija objavi in posodablja Prilogo II v skladu z rednimi pregledi seznama prejemnikov pomoči s strani OECD/DAC in o tem obvešča Svet.";

(6a) člen 33(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Komisija pošlje svoja poročila o oceni v vednost Evropskemu parlamentu in Svetu. Rezultati se upoštevajo pri oblikovanju programov in dodeljevanju sredstev.";

(6b) člen 35 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 35

Izvajanje pooblastila

- 1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 17(2) ter členov 17a in 21 se prenese na Komisijo za obdobje veljavnosti te uredbe.**
- 2. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.**
- 3. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v členih 35a in 35b.**

Člen 35a

Preklic pooblastila

- 1. Pooblastilo iz člena 17(2) ter členov 17a in 21 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet.**
- 2. Institucija, ki je začela notranji postopek o morebitnem preklicu pooblastila, si prizadeva o tem obvestiti drugo institucijo in Komisijo v razumnem roku pred sprejetjem končne odločitve ter pri tem navede pooblastilo, ki bi se preklicalo, in možne razloge za preklic.**
- 3. Z odločitvijo o preklicu pooblastila preneha veljati pooblastilo, navedeno v tej odločitvi. Odločitev začne veljati nemudoma ali na dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov. Objavi se v Uradnem listu Evropske unije.**

Člen 35b

Nasprotovanje delegiranim aktom

- 1. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila.**

Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se to obdobje podaljša za dva meseca.

2. *Če do izteka navedenega roka iz odstavka 1 niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu, se akt objavi v Uradnem listu Evropske unije in začne veljati na dan, ki je v njem določen.*

Delegirani akt se lahko objavi v Uradnem listu Evropske unije in začne veljati pred iztekom navedenega roka, če Evropski parlament in Svet obvestita Komisijo, da ne nameravata nasprotovati delegiranemu aktu.

3. *Če Evropski parlament ali Svet nasprotuje delegiranemu aktu v roku iz odstavka 1, akt ne začne veljati. Institucija, ki nasprotuje, navede razloge za nasprotovanje delegiranemu aktu.";*

(7) v členu 38 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

- "1. Referenčni finančni znesek za izvajanje te uredbe v obdobju 2007–2013 je 17.087 milijonov EUR.
2. Okvirni zneski, ki se dodelijo vsakemu programu iz členov 5 do 10, 11 do 16 in 17 do 17a, so določeni v Prilogi IV. Ti zneski veljajo za obdobje 2007–2013.";

(8) vstavi se Priloga IIIa, ki je vsebovana v Prilogi I k tej uredbi;

(9) Priloga IV se nadomesti z vsebino Priloge II k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I

"PRILOGA IIIa

Države AKP, ki so vodilne dobaviteljice banan

1. Belize
2. Kamerun
3. Slonokoščena obala
4. Dominika
5. Dominikanska republika
6. Gana
7. Jamajka
8. Sveta Lucija
9. Saint Vincent in Grenadine
10. Surinam".

PRILOGA II

"Priloga IV

Okvirna finančna sredstva za obdobje 2007–2013 (v milijonih EUR)

Skupaj	17 087
Geografski programi:	10 057
Latinska Amerika	2 690
Azija	5 187
Osrednja Azija	719
Bližnji vzhod	481
Južna Afrika	980
Tematski programi:	5 596
Vlaganje v ljudi	1 060
Okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov	804
Nedržavni akterji in organi lokalnih skupnosti v razvoju	1 639
Varnost hrane	1 709
Migracije in azil	384
Države AKP, ki so pogodbenice Protokola o sladkorju	1 244
Države AKP, ki so vodilne dobaviteljice banan	190".